

NAŠ PETI BROJ

Peti broj časopisa *Historijska misao* sadrži šest članaka i jedan prikaz. Prvi rad obrađuje važan segment rimske prošlosti na tlu današnje Bosne i Hercegovine. U radu se govori o službi *vilicusa* koji su ispred državnih i privatnih korporacija obnašali razne organizacione i upravne poslove. Objašnjena je njihova uloga i značaj njihovog djelovanja u najvažnijoj privrednoj grani – rudarstvu, odnosno u rudokopima i metalurškim pogonima. Brojni podaci o privređivanju u oblasti rudarstva na tlu današnje Bosne i Hercegovine u rimsko doba sadržani su u bogatoj epigrafskoj građi, na osnovu koje su značajno upotpunjena naša saznanja o ulozi i značaju *vilicusa*.

Drugi rad donosi nam novo tumačenje o ulozi gosta Gojsava o jednom pravnom sporu u srednjovjekovnoj Bosni. Pored toga, iznijeto je uvjerljivo obrazloženje da je poznati bosanski rukopis, tzv. Radosavljev zbornik napisan upravo za vrijeme gosta Gojsava, kao i pretpostavke koje se odnose na ulogu gosta Gojsava u administraciji Stjepana Vukčića Kosače.

U trećem radu se, na pregledan način, predstavljaju aktivnosti pojedinaca koji su kao diplomate bili u službi moćnih bosanskih plemićkih porodica. Sagledani su različiti aspekti diplomatskih misija, kako u pogledu njihove važnosti, tako i u vezi sa brojem diplomata u pojedinim misijama. Sasvim jasno i sveobuhvatno je prikazan način izbora poslanika u Bosni koji su, uglavnom, upućivani u diplomatske misije u Dubrovnik.

U četvrtom radu se, govori o provođenju prvih općinskih izbora u Bosni i Hercegovini 1928. godine. Na bazi referentnih izvora, iznesena je vjerodostojna rekonstrukcija, kao i uravnoteženi i sasvim održivi stavovi i ocjene o akterima dotičnih izbora, kako sa stanovišta lokalnih tako i širih, nacionalnih političkih i društvenih kretanja u prvoj jugoslavenskoj državi.

Peti rad donosi pregled objavljenih historiografskih radova o školstvu u Republici Hrvatskoj u periodu 2000. do 2018. godine. U radu su sumirana i na jednom mjestu predstavljena dostignuća savremene hrvatske historiografije o školstvu.

Šesti rad analizira rodne odnose u djelu Füzuzan, jedne od prvih prominentnih autorica ženskog pisma u Turskoj. Predstavljanje pripovjedačkog opusa spisateljice Füzuzan od posebnog je značaja, jer se radi o autorici čija je proza obilježila tursku književnost druge polovine dvadesetog stoljeća. Fokus rada je na asimetričnosti bračnih uloga i disproporcionalnoj raspodjeli moći u tradicionalnoj bračnoj zajednici unutar patrijarhalnog turskog društva kakvo je opisano u pripovjetci *Haraç*, odnosno marginalizaciji žene unutar porodice.

Zahvaljujemo se Federalnom ministarstvu obrazovanja i nauke na izdvojenim sredstvima za ovaj broj, kao i svim saradnicima časopisa *Historijska misao*.

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK